

Kázání: 168. Jak se nechytit do pasti

Kázání

Jak se nechytit do pasti

Kázání

Jak se nechytit do pasti

1. čtení: Žalm 31, 1 - 5 a 15 - 16

1 Pro předního zpěváka. Davidův.

2 Hospodine, utíkám se k tobě, kéž nejsem na věky zahanben; pomoz mi vyváznout pro svou

spravedlnost!

3 Skloň ke mně své ucho, pospěš, vysvobod' mě, buď mi skálou záštitnou, buď opevněným domem pro mou spásu.

4 Tys můj skalní štít a pevná tvrz má, veď mě pro své jméno a doved' mě k cíli .

5 Vyveleč mě z té sítě, již mi nastražili, vždyť jsi záštita má.

15 Já však, Hospodine, důvěřuji tobě, pravím: „Ty jsi můj Bůh,

16 moje budoucnost je ve tvých rukou.“ Vysvobod' mě z rukou nepřátel a těch, kdo pronásledují mě.

2. čtení: Jan 14, 1 - 14

1 „Vaše srdce ať se nechvěje úzkostí! Věřte v Boha, věřte i ve mne.

2 V domě mého Otce je mnoho příbytků; kdyby tomu tak nebylo, řekl bych vám to. Jdu, abych vám připravil místo.

3 A odejdu-li, abych vám připravil místo, opět přijdu a vezmu vás k sobě, abyste i vy byli, kde jsem já.

4 A cestu, kam jdu, znáte.“

5 Řekne mu Tomáš: „Pane, nevíme, kam jdeš. Jak bychom mohli znát cestu?“

6 Ježíš mu odpověděl: „Já jsem ta cesta, pravda i život. Nikdo nepřichází k Otci než skrze mne.

7 Kdybyste znali mne, znali byste i mého Otce. Nyní ho již znáte, neboť jste ho viděli.“

8 Filip mu řekl: „Pane, ukaž nám Otce, a víc nepotřebujeme!“

9 Ježíš mu odpověděl: „Tak dlouho jsem s vámi, Filipe, a ty mě neznáš? Kdo vidí mne, vidí Otce. Jak tedy může říkat: Ukaž nám Otce?

10 Nevěříš, že já jsem v Otci a Otec je ve mně? Slova, která vám mluvím, nemluvím sám od sebe; Otec, který ve mně přebývá, činí své skutky.

11 Věřte mi, že já jsem v Otci a Otec ve mně; ne-li, věřte aspoň pro ty skutky!

12 Amen, amen, pravím vám: Kdo věří ve mne, i on bude činit skutky, které já činím, a ještě větší, neboť já jdu k Otci.

13 A začkoli budete prosit ve jménu mém, učiním to, aby byl Otec oslaven v Synu.

14 Budete-li mne o něco prosit ve jménu mém, já to učiním.

Sestry a bratři, občas se nám lidem stává, že stojíme v rozpacích na nějakém tom životním rozcestí a nevíme s určitostí, kdo vlastně jsme a kam se vrtnout. Nestává se to rozhodně každý den, ale když to nastane, tak potom přijde vhod, pokud nám někdo řekne něco, co potřebujeme slyšet.

Asi tak jako když na turistické stezce na křižovatce ne a ne uvidět tu svou značku. Stane se, že někdo pokácí strom, kde byla namalovaná, nebo třeba zaroste houštím. A vy pak fakt nevíte, kudy se dát. Jestliže vám náhodný kolemjdoucí poradí kudy dál, máte vyhráno. Na životních křižovatkách se tomu říká slovo v pravou chvíli nebo také štulec, co člověka popostrčí správným směrem.

Na druhou stranu, pokud zrovna na žádné neznačené křižovatce nejste, pak vám rady, kam se dát a jak se neztratit, půjdou s velkou pravděpodobností jedním uchem dovnitř a druhým hned ven. Prostě, aby vhodné slovo zafungovalo, musí přijít ve vhodném okamžiku. Aby zafungovalo, musí být člověk poněkud bezradný nebo alespoň váhat, kterým směrem se dát.

Na tuhle zákonitost jsem přišel při rekonstrukci pár století starého domu. Kdybych celý postup dělníkům vybalil hned na začátku, určitě by to nedopadlo dobře. Leccos by si nepamatovali, něco špatně pochopili a většinu udělali prostě podle svého, tak jak jsou zvyklí. Vždycky je proto lepší vysvětlit právě jen to, na čem se má zrovna pracovat.

Teprve až když se etapa dokončí, pak teprve přijít s pokyny pro další postup. Platí to nejen pro stavebnictví, ale prakticky ve všech oblastech lidského života. Dítě nevychováte tím, že mu v pěti letech předem popíšete všechny nástrahy, které ho čekají, a současně vysvětlíte, jak se má v jednotlivých situacích zachovat.

Takhle by to moc nefungovalo. Nejdřív se musí ocitnout na křižovatce a v tísní, nejdřív musí být tak trochu bezradné. Pak teprve má slovo zvějšku smysl, pak teprve přijde v pravou chvíli, pak může sednout.

Právě o pravém slovu v pravou chvíli je dnešní čtení z evangelia, jak ho podává evangelista Jan. Učedníci stojí poněkud bezradně na pomyslné křižovatce a nejsou si vůbec jistí, jak dál. Jidáš právě odešel Ježíše zradit nepřátelům. Ježíš mluví o tom, že nastal čas, aby se učedníci postavili na vlastní nohy, protože on, jejich učitel, vbrzku zamíří na popravčí kříž.

Nyní jde zejména o to nepropadnout sebelítosti, strachu a úzkosti. Podobně jako když děti vylétají z rodičovského hnízda, tohle životní rozcestí vyžaduje nejen odvalu, ale také jisté povědomí, kterým směrem se dát.

Jinak by se jeden velice snadno mohl ztratit někde v houštinách nebo uvíznout v nastražených pastech, kterých na světě rozhodně není málo. Na Ježíšovy učedníky čekaly v podstatě pasti tři. Máme ještě chvilku času, tak si o každé z nich něco málo řekneme.

První past spočívá v tom, že když po Ježíšově odchodu zůstanou sami, nebude nikdo, kdo by jim řekl, kudy se dát. Zůstanou na holičkách, ocitnou se v pěkné kaši, protože ten, kdo ji navařil, ten, za kým šli, bude ten tam. Podle čeho a podle koho se potom mají orientovat? Prekérní situace. Navíc když je jasné, že pokud se ti mocní zbaví Ježíše, budou se bezpochyby chtít zbavit také jich samotných.

Téhle pasti se říká past bezvýchodnosti. Kolikrát už jsme zažili, že se nám z ničeho nic zhroutil svět, že najednou nic už nemohlo být stejné jako dřív. Nejhorší je, když člověk z téhle pasti nevidí žádné východisko. Ježíš učedníkům se „srdci rozechvělými úzkostí“ řekne pravé slovo v pravou chvíli: „Já jsem ta cesta, pravda i život.“

Když půjdete životem jako já, budete žít pravdivě a budete žít. Že to nebude cesta snadná a bezbolestná, je nasnadě. Zkratky nebo okliky ale v posledu nikam nevedou. Držte se směrovek, které jsem vám napsal do srdce, a hlavně jděte – když se stojí, obvykle se nikam nedojde. A věřte.

Věřte, že tahle cesta má smysl a cíl, bez víry se jít jednoduše nedá. A i kdyby to s vámi snad dopadlo jako se mnou, kdyby vás pomluvili, vyřadili, kdyby z vás udělali blázny nebo zločince, kdyby vám snad vzali i život, vězte, že tím nic nekončí. Jdu, abych vám tam nahoře připravil dočasný asyl. A jednou, v den D, až se svět promění a zlo se jednou provždy odporoučí, budete určitě u toho.

Můžeme shrnout, že z pasti bezvýchodnosti se dá vymanit jedině důvěrou v Ježíšovu cestu, v cestu obětavé vzájemné solidarity, v cestu, která přesahuje hranice lidského života.

Past číslo dvě se nazývá pastí zbožnosti nebo také pastí rádoby spirituality. Učedník Filip Ježíše žádá, aby mu ukázal Pána Boha. V dnešní konzumní době číhá tahle past na všechny, kdo mají snahu z materialistické kaše vybřednout.

Metod a nauk jak poznat Boha, nebo se s ním rovnou setkat, je nepočítaně. Leckterý duchovní guru si na odvěké lidské touze založil výnosnou živnost. V nabídce jsou nejrůznější metody. S tím, co nás přesahuje, se lze potkat třeba v nějakém moderovaném extatickém vytržení, v prozření vyvolaném soustředěnou meditací, ve striktně postavené nauce nebo například ve starověkých dogmatech.

Podobné spektrum možností se nabízelo i učedníkům. Možná si Filip myslel, že právě teď, před Ježíšovým odchodem, je ta nejvhodnější chvíle, aby jim konečně nějakou účinnou metodu, jak se přiblížit Bohu, předložil. Ježíš ale nic takového pro své učedníky nemá. Chcete vidět Boha? Podívejte se na mě. Tak jednoduché to je. A od té doby až podnes my křesťané vyznáváme, že nejlépe a nejdokonaleji se dá s Bohem setkat právě v příběhu Ježíše Krista. Žádná další zjevení nejsou potřeba.

Ještě tu máme třetí past. Taky pěkně narafičená! Narazit na ni lze kupodivu při chůzi po Ježíšově cestě, dokonce se vůbec nemusí jednat o křižovatku. Číhá na nás ukrytá pod vrstvou každodenní rutiny.

Chůze správným směrem je sice fajn, ale je to jaksi málo. Je málo mít jen za to, že pravda je víc než lež nebo že láska je víc než nenávisť. Je málo spokojený sám se sebou kráčet po stezce pokoje, milosrdenství a spravedlnosti.

Taková chůze totiž může docela dobře vypadat, jako když jde koňské spřežení v Praze po staroměstské královské cestě. S klapkami na očích, které koním dovolují vidět jen přímo před sebe. Všechno okolo jejich očí uniká.

Může se stát, že i nám na životní cestě všechno kolem nás, co se bezprostředně netýká nás samotných, uniká. Téhle pasti se říká past sebestřednosti.

Ježíš chce svým učedníkům jasně položit na srdce, že nový věk, který svou smrtí a vzkříšením zahájí, nemohou uzurpovat jen pro sebe. Naopak. Týká se celého světa. Že se zásadním způsobem mění poměry, by měl možnost zaregistrovat každý člověk, ba dokonce celé stvoření. Až je Ježíš opustí, bude celý tenhle Boží projekt obnovy světa na nich.

Je to strašně důležité, protože bez aktivních učedníků, co se učili u Ježíše, by se na světě nic nezměnilo. Celá oběť na kříži by tak nějak byla zbytečná. „Amen, amen pravím vám,“ říká učedníkům Ježíš s nepřeslechnutelným důrazem, „kdo věří ve mne, i on bude činit skutky, které já činím, a ještě větší...!“

Jaké že to Ježíš činil skutky? No, tak třeba uzdravoval a navracel opuštěné lidi do společenství, neodsuzoval, ale odpouštěl, přátelil se u jednoho stolu s všelijakými lidmi, o které druzí ani nezavadili, zastával se těch na okraji a v nouzi, křísil k životu, kde už ostatní život neviděli, tišil bouře, které činí život vratkým, radoval se s radujícími a plakal s plačícími. Podobné zázraky, ba ještě větší, máme nyní dělat my.

Sestry a bratři, myslím, že tahle Ježíšova slova přišla v pravou chvíli. Učedníkům před dvěma tisíci lety, stejně jako nám dnes. Štulec shůry, který každý potřebujeme. Zvlášť když si klademe otázku, co s námi bude, kterým směrem se dát a jak v běžném životě najít Boha.

Přitom je to tak jednoduché. Věřit a jít směrem, kterým šel Ježíš, a také nemít klapky na očích nýbrž vnímat lidi kolem sebe. Hlavně se vyhnout zmíněným třem pastem, které na nás pod povrchem číhají – pocitu bezvýchodnosti, falešné zbožnosti a sebestřednosti. Dřív nebo později, někde po cestě, každý poutník zjistí, že takhle nějak se v naší současnosti odehrává věčný život.

PeČ

SPCH 7. 5. 2023

Můžete také navštívit naši facebookovou stránku [Baptisté - Síť víry](#) nebo facebookovou skupinu [Zpravodaj Baptisté - Síť víry](#)